

Föreskrifter och anvisningar 7/2018

Organisering av och förfaranden vid tillhandahållande av investeringstjänster

Dnr
FIVA/2023/911

Utfärdade
11.6.2018

Gäller från
1.9.2018

Upplysningar
Tillsyn över
kapitalmarknaden/Investerings-tjänster
och -produkter

FINANSINSPEKTIONEN
telefon 09 183 51
fornamn.efternamn@fiva.fi
finansinspektionen.fi

Den juridiska karaktären av föreskrifter och anvisningar

Föreskrifter

I Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar presenteras föreskrifterna under rubriken "Föreskrift". Föreskrifterna är bindande rättsregler, som måste följas.

Finansinspektionen meddelar föreskrifter endast med stöd av och inom ramen för rättsliga bestämmelser som ger Finansinspektionen behörighet att ge ut föreskrifter.

Anvisningar

I Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar presenteras under rubriken "Anvisning" Finansinspektionens tolkningar av innehållet i lagar eller andra bindande bestämmelser.

Under denna rubrik presenteras också rekommendationer och andra verksamhetsanvisningar som inte är bindande. Vidare upptas här Finansinspektionens rekommendationer om hur internationella riktlinjer och rekommendationer ska följas.

Av formuleringen av anvisningen framgår när det är fråga om en tolkning och när det är fråga om en rekommendation eller annan verksamhetsanvisning. Formuleringen av anvisningarna och den juridiska karaktären av föreskrifterna och anvisningarna förklaras närmare på Finansinspektionens webbplats.

[Finansinspektionen.fi > Regelverk > Den juridiska karaktären av föreskrifter och anvisningar](#)

Innehåll

1	Tillämpningsområde och definitioner	6
1.1	Tillämpningsområde.....	6
1.2	Definitioner (<i>Utfärdats 6.6.2022, gäller från 22.11.2022</i>).....	6
2	Regelverk och internationella rekommendationer	7
2.1	Lagstiftning	7
2.2	Europeiska unionens förordningar.....	7
2.3	Europeiska unionens direktiv.....	7
2.4	Finansinspektionens rätt att meddela föreskrifter.....	8
2.5	Internationella rekommendationer.....	8
3	Syfte	9
4	Produktstyrningsarrangemang.....	10
4.1	Tillämpningsområde.....	10
4.2	Krav på produktstyrningsarrangemang för utvecklare av finansiella instrument	10
4.3	Krav för produktgodkännande för distributörer av finansiella instrument.....	13
4.4	Europeiska värdepappers- och marknadsmyndighetens riktlinjer.....	16
5	Skydd av kundmedel.....	17
5.1	Tillämpningsområde och definitioner	17
5.2	Skydd av kundmedel	17
5.3	Förvaring av kunders finansiella instrument.....	18
5.4	Förvaring av kunders penningmedel.....	19
5.5	Användning av kunders finansiella instrument	20

5.6	Avtal om finansiell äganderättsöverföring	20
5.7	Styrningsarrangemang för förvaring av kundmedel	21
6	Incitament.....	22
6.1	Tillämpningsområde.....	22
6.2	Incitament avseende kapitalförvaltning och oberoende investeringsrådgivning	22
6.3	Övriga investeringstjänster	23
6.4	Incitament som har samband med investeringsanalyser	25
7	Bedömningen av kunskap och kompetens	28
7.1	Tillämpningsområde.....	28
7.2	Kunskap och kompetens	28
7.2.1	Personer som ger information om finansiella instrument, investeringstjänster och sidotjänster	28
7.2.2	Personer som tillhandahåller investeringsrådgivning	29
7.3	Granskning av kunskap	30
7.4	Kompetens och minimimängd arbetserfarenhet	31
7.5	Avsaknad av kunskap eller kompetens	31
7.6	Europeiska värdepappers- och marknadsmyndighetens riktlinjer	32
8	Europeiska värdepappers- och marknadsmyndighetens verkställande av riktlinjerna.....	33
8.1	Lämplighetskrav	33
8.2	Komplexa skuldinstrument och strukturerade insättningar.....	33
8.3	Korsförsäljningsförfaranden	34
8.4	Compliance-funktionen.....	34
8.5	Ersättningspolicy och ersättningspraxis.....	35

8.6	Kraven för ändamålsenlighet (<i>Utfärdats 6.6.2022, gäller fr.o.m. 13.10.2022</i>)	35
9	Upphävda föreskrifter och anvisningar	37
10	Ändringshistorik.....	38

1 Tillämpningsområde och definitioner

1.1 Tillämpningsområde

Dessa föreskrifter och anvisningar tillämpas på följande tillsynsobjekt enligt 4 § i lagen om Finansinspektionen på det sätt som det särskilt konstateras i varje kapitel:

- kreditinstitut
- värdepappersföretag
- fondbolag som bedriver i 5 § 2 mom. i lagen om placeringsfonder (48/1999) avsedd verksamhet
- förvaltare av alternativa investeringsfonder (AIF-förvaltare), som bedriver i 3 kap. 2 § 2 mom. och 3 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014) avsedd verksamhet
- filialer till utländska kreditinstitut som har fått auktorisation i någon annan stat än en EES-stat och som tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet
- filialer till utländska värdepappersföretag som fått auktorisation i en annan stat än en EES-stat

Dessa föreskrifter och anvisningar tillämpas på följande i Finland etablerade filialer till utländska EES-tillsynsobjekt enligt 6 § i lagen om Finansinspektionen, vilka tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet i Finland på det sätt som det särskilt konstateras i varje kapitel:

- utländska kreditinstitut
- utländska värdepappersföretag
- utländska fondbolag som bedriver i 5 § 2 mom. i lagen om placeringsfonder avsedd verksamhet
- utländska AIF-förvaltare som bedriver i 3 kap. 2 § 2 mom. och 3 § i lagen om alternativa investeringsfonder avsedd verksamhet

På personer som avses i 1 kap. 3 § 1 mom. i lagen om investeringstjänster tillämpas i tillämpliga delar även andra än i avsnitt 7.5 och 8.4 i dessa föreskrifter och anvisningar avsedda Europeiska värdepappers- och marknadsmyndighetens riktlinjer.

1.2 Definitioner (*Utfärdats 6.6.2022, gäller från 22.11.2022*)

I dessa föreskrifter och anvisningar avses med:

- *Hållbarhetsfaktorer de hållbarhetsfaktorer som definieras i artikel 2.24 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2088 om hållbarhetsrelaterade upplysningar som ska lämnas inom den finansiella tjänstesektorn.*

2 Regelverk och internationella rekommendationer

2.1 Lagstiftning

Dessa föreskrifter och anvisningar har samband med följande lagar och förordningar:

- Kreditinstitutslagen (610/2014)
- Lag om investeringstjänster (747/2012)
- Lag om placeringsfonder (48/1999)
- Lag om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014)

2.2 Europeiska unionens förordningar

Dessa föreskrifter och anvisningar har samband med följande direkt tillämpliga Europeiska unionens förordningar:

- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 600/2014 av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av förordning (EU) nr 648/
- Kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/565 av den 25 april 2016 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU vad gäller organisatoriska krav och villkor för verksamheten i värdepappersföretag, och definitioner för tillämpning av det direktivet
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2088 av den 27 november 2019 om hållbarhetsrelaterade upplysningar som ska lämnas inom den finansiella tjänstesektorn (nedan SFDR-förordningen) (*Utfärdats 6.6.2022, gäller från 22.11.2022*)

2.3 Europeiska unionens direktiv

Dessa föreskrifter och anvisningar har samband med följande Europeiska unionens direktiv:

- Europaparlamentets och rådets förordning 2014/65/EU av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU (nedan direktivet om marknader för finansiella instrument)
- Kommissionens delegerade direktiv (EU) 2017/593 av den 7 april 2016 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU i fråga om skydd av finansiella instrument och medel som tillhör kunder, produktstyrningskrav och regler för tillhandahållande eller mottagande av avgifter, provisioner eller andra monetära eller icke-monetära förmåner (Text av betydelse för EES) (nedan kommissionens delegerade direktiv)
- Kommissionens delegerade direktiv (EU) 2021/1269 av den 21 april 2021 om ändring av delegerat direktiv (EU) 2017/593 vad gäller integrering av hållbarhetsfaktorer i produktstyrningskrav (*Utfärdats 6.6.2022, gäller från 22.11.2022*)

- Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG (32009L0065) av den 13 juli 2009 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag) (Text av betydelse för EES)
- Europaparlamentets och rådets direktiv av den 8 juni 2011 om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt om ändring av direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 1095/2010 (Text av betydelse för EES)

2.4 Finansinspektionens rätt att meddela föreskrifter

Finansinspektionens rätt att meddela bindande föreskrifter som grundar sig på följande lagbestämmelser:

- 1 kap. 4–8 § i lagen om investeringstjänster
- 7 kap. 16 § i lagen om investeringstjänster
- 9 kap. 5 § i lagen om investeringstjänster
- 10 kap. 16 § i lagen om investeringstjänster

2.5 Internationella rekommendationer

Dessa föreskrifter och anvisningar har samband med följande riktlinjer och rekommendationer som Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esma) har utfärdat:

- Esmas riktlinjer för vissa aspekter av lämplighetskraven i Mifid II (ESMA35-43-3172) (*Utfärdats 17.5.2023, gäller 3.10.2023*)
- Esmas riktlinjer om vissa aspekter av kraven för funktionen för regelefterlevnad enligt MiFID II (ESMA35-36-1952)
- Esmas riktlinjer om vissa aspekter av ersättningskraven i Mifid II-direktivet (ESMA35-43-3565) (*Utfärdats 17.5.2023, gäller 3.10.2023*)
- Esmas riktlinjer om komplexa skuldinstrument och strukturerade insättningar (ESMA/2015/1787)
- Esmas riktlinjer för bedömning av kunskap och kompetens (ESMA/2015/1886)
- Esmas riktlinjer för korsförsäljning (ESMA/2016/574)
- Esmas riktlinjer för produktstyrningskraven i Mifid II (ESMA35-43-1163) Esmas riktlinjer för vissa aspekter av Mifid II-kraven för ändamålsenlighet och tjänster som endast omfattar utförande (ESMA35-43-3006) (*Utfärdats 6.6.2022, gäller från 13.10.2022*)

Esmas riktlinjer och rekommendationer finns tillgängliga på finanssivalvonta.fi och på Esmas webbplats på www.esma.europa.eu.

På www.esma.europa.eu finns även Esmas tolkningar av regelverken (Q&A).

3 Syfte

- (1) Syftet med föreskrifterna och anvisningarna är att i enlighet med bestämmelserna om rätten att meddela föreskrifter i lagen om investeringstjänster nationellt sätta i kraft bestämmelserna i kommissionens delegerade direktiv om skydd av kundmedel, produktstyrningskrav och incitament samt att informera företagen under tillsyn om Esmas riktlinjer och rekommendationer som de bör beakta i sin verksamhet.
- (2) Syftet med föreskrifterna och anvisningarna är att meddela de grunder som ska användas för bedömningen av kunskap och kompetens hos personer som ger information om finansiella instrument, investeringstjänster och sidotjänster och tillhandahåller investeringsrådgivning.
- (3) Syftet med föreskrifterna och anvisningarna är dessutom att i enlighet med bestämmelserna om rätten att meddela föreskrifter i lagen om investeringstjänster fastställa det krav på relevant arbetserfarenhet som enligt Esmas riktlinjer om bedömningen av kunskap och kompetens förutsätts av en sådan fysisk person som ger information om finansiella instrument, investeringstjänster eller sidotjänster eller som tillhandahåller investeringsrådgivning, den längsta tidsperiod under vilken en person som saknar lämplig kunskap eller kompetens får arbeta under tillsyn samt huruvida granskningen av personens lämpliga kunskap bör utföras av tillsynsobjektet eller ett externt organ.

4 Produktstyrningsarrangemang

4.1 Tillämpningsområde

- (1) Avsnitten 4.2–4.4 i detta kapitel tillämpas på värdepappersföretag, på kreditinstitut, fondbolag och AIF-förvaltare som tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet samt på värdepappersföretag och kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet, vilka har fått auktorisation utanför EES-området och vilka via en filial tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet i Finland. Avsnitten 4.2–4.4 tillämpas i tillämpliga delar även på filialer till utländska EES-värdepappersföretag och utländska EES-kreditinstitut, EES-fondbolag och EES-baserade AIF-förvaltare som tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet. Om dessa tjänsteleverantörer används i detta kapitel termen *värdepappersföretag* eller *utvecklare av finansiella instrument*.
- (2) Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas då en i stycke 1 avsedd tjänsteleverantör utvecklar eller distribuerar strukturerade insättningar.

4.2 Krav på produktstyrningsarrangemang för utvecklare av finansiella instrument¹

- (3) Enligt 7 kap. 7 § 1 mom. i lagen om investeringstjänster ska ett värdepappersföretag som utvecklar finansiella instrument ha uppdaterade processer för produktgodkännande varmed företaget säkerställer att utvecklingen av finansiella instrument är förenlig med de krav som ställs på en ändamålsenlig hantering av intressekonflikter och med kundernas intressen. Enligt 7 kap. 16 § 1 mom. i lagen om investeringstjänster meddelar Finansinspektionen de närmare föreskrifter som genomförandet av kommissionens delegerade direktiv förutsätter i fråga om de skyldigheter för utvecklare och distributörer av finansiella instrument som avses i 7 kap. 7 § i lagen om investeringstjänster.

FÖRESKRIFT (styckena 4–19)

- (4) Bestämmelserna i detta avsnitt ska tillämpas på lämpligt och proportionellt sätt vid skapande, utveckling, emission och utformning av finansiella instrument med hänsyn till karaktären på det finansiella instrumentet, investeringstjänsten och kundmålgruppen.
- (5) Värdepappersföretaget ska fastställa förfaranden och åtgärder som syftar till att säkerställa att de finansiella instrumenten utvecklas i överensstämmelse med kraven på en korrekt hantering av intressekonflikter, bland annat ersättningar. Utvecklare av finansiella instrument ska se till att förfaranden och åtgärder följs och upprätthålls.
- (6) Utvecklare av finansiella instrument ska särskilt se till att
- det finansiella instrumentets utformning, bland annat dess egenskaper, inte påverkar slutkunderna negativt eller
  - leder till problem med marknadsintegriteten genom att ge utvecklaren av finansiella instrument möjlighet att reducera och/eller helt göra sig av med sin egen risk eller sina

¹ Artikel 9 i kommissionens delegerade direktiv.

egna exponeringar mot produktens underliggande tillgångar i det fall utvecklaren av finansiella instrument redan innehar de underliggande tillgångarna för egen räkning.

- (7) Utvecklare av finansiella instrument ska varje gång när de utvecklar ett nytt finansiellt instrument undersöka om det finns potentiella intressekonflikter. I analysen ska värdepappersföretagen särskilt bedöma om det finansiella instrumentet skapar en situation som kan påverka slutkunderna negativt om de tar
- en exponering som är motsatsen till den som utvecklaren av det finansiella instrumentet själv hade tidigare eller
  - en exponering som är motsatsen till den som utvecklaren av det finansiella instrumentet vill inneha efter försäljningen av produkten.
- (8) Utvecklaren av det finansiella instrumentet ska innan den beslutar att lansera ett finansiellt instrument undersöka om produkten skulle kunna hindra de finansiella marknaderna från att fungera korrekt eller utgöra ett hot mot deras stabilitet.
- (9) Styrelsen för det värdepappersföretag som utvecklar finansiella instrument ska ha kontroll över företagets produktstyrningsarrangemang. Compliance-rapporterna till styrelsen ska systematiskt innehålla information om de finansiella instrument som värdepappersföretaget utvecklar inklusive uppgifter om distributionsstrategin. Compliance-rapporterna ska på begäran göras tillgängliga för Finansinspektionen.
- (10) Compliance-funktionen ska övervaka utvecklingen av produktstyrningsarrangemangen och den regelbundna översynen av den i syfte att upptäcka om det finns risk för att värdepappersföretaget inte skulle kunna uppfylla de krav som anges i detta avsnitt.
- (11) Utvecklaren av det finansiella instrumentet ska skriftligen säkerställa sina ömsesidiga skyldigheter med sådana sammanslutningar som fungerar som samarbetspartners för att skapa, utveckla, emittera eller utforma en produkt och
- som inte är auktoriserade och som inte står under tillsyn i enlighet med direktivet om marknader för finansiella instrument eller
  - är ett tredjelandsföretag.
- (12) Utvecklaren av det finansiella instrumentet ska på en tillräckligt detaljerad nivå ange den potentiella kundmålgruppen för varje finansiellt instrument och precisera den kundtyp eller de kundtyper som det finansiella instrumentet är avsett för med tanke på kundens eller kundernas behov, egenskaper och mål (inbegripet alla hållbarhetsrelaterade mål). I denna process ska även den kundgrupp eller de kundgrupper som det finansiella instrumentet inte är avsett för med tanke på kundgruppens behov, egenskaper och mål identifieras, med undantag för om det finansiella instrumentet beaktar hållbarhetsfaktorer. Om värdepappersföretagen utvecklar ett finansiellt instrument tillsammans, ska endast en kundmålgrupp fastställas för det finansiella instrumentet. (*Utfärdats 6.6.2022, gäller från 22.11.2022*)
- (13) En utvecklare av finansiella instrument som inte själv distribuerar det finansiella instrumentet, ska fastställa vilken typ av kund produkten är avsedd för med tanke på kundens behov och egenskaper, varvid den ska utgå från sina teoretiska kunskaper och tidigare erfarenheter av det finansiella instrumentet i fråga eller liknande finansiella instrument, de finansiella marknaderna och av de potentiella slutkundernas behov, egenskaper och mål.

- (14) Utvecklaren av det finansiella instrumentet ska genomföra en analys av olika scenarier för att bedöma de risker som produkten kan orsaka slutkunden och i vilka omständigheter riskerna kan realiseras. Värdepappersföretaget ska bedöma det finansiella instrumentet under negativa förhållanden och undersöka vad som skulle hända om till exempel
- marknaden försämras
  - utvecklaren av det finansiella instrumentet eller en tredje part som deltar i utvecklandet av det finansiella instrumentet och/eller dess funktionssätt drabbas av ekonomiska svårigheter eller någon annan motpartsrisk förverkligas
  - det finansiella instrumentet inte blir kommersiellt bärkraftigt eller
  - efterfrågan på det finansiella instrumentet är mycket högre än väntat, vilket i sin tur sätter press på utvecklarens resurser och/eller marknaden för det underliggande instrumentet.
- (15) Utvecklaren av det finansiella instrumentet ska avgöra huruvida det finansiella instrumentet uppfyller de behov, egenskaper och mål som identifierats för kundmålgruppen genom att undersöka bland annat följande faktorer:
- om det finansiella instrumentets risk- och avkastningsprofil passar kundmålgruppen.
  - i förekommande fall, om det finansiella instrumentets hållbarhetsfaktorer passar in på kundmålgruppen. (*Utfärdats 6.6.2022, gäller fr.o.m. 22.11.2022*).
  - om det finansiella instrumentet har en utformning som gynnar kunden och inte vilar på en affärsmodell som förutsätter ett dåligt resultat för kunden för att vara lönsam.
- (16) Utvecklaren av det finansiella instrumentet ska vad gäller föreslagen avgiftsstruktur för det finansiella instrumentet undersöka bland annat följande:
- om det finansiella instrumentets kostnader och avgifter är förenliga med kundmålgruppens behov, mål och egenskaper
  - om avgifterna undergräver det finansiella instrumentets förväntade avkastning, till exempel om de kostnader som tas ut är lika stora som eller högre än eller leder till att nästan all den förväntade skatteförmånen i samband med det finansiella instrumentet raderas ut och
  - om det finansiella instrumentets avgiftsstruktur är tillräckligt transparent för kundmålgruppen, till exempel att den inte döljer avgifter eller är för komplicerad för att förstå.
- (17) Värdepappersföretaget ska ge distributörerna information om lämpliga distributionskanaler för det finansiella instrumentet, produktgodkännandeprocessen och bedömningen av kundmålgruppen. Informationen ska vara av en sådan kvalitet att det är möjligt för distributörerna att förstå, rekommendera och sälja det finansiella instrumentet på ett korrekt sätt. Det finansiella instrumentets hållbarhetsfaktorer ska presenteras på ett transparent sätt och förse distributörer med den information som är relevant för att de ska kunna ta vederbörlig hänsyn till en kunds eller presumtiv kunds eventuella hållbarhetsrelaterade mål. (*Utfärdats 6.6.2022, gäller från 22.11.2022*)
- (18) Värdepappersföretaget ska regelbundet se över de finansiella instrument det utvecklar, varvid det ska ta hänsyn till alla händelser som påtagligt skulle kunna inverka på den potentiella risken

för den angivna kundmålgruppen. Värdepappersföretaget ska undersöka om det finansiella instrumentet fortfarande är förenligt med kundmålgruppens behov, egenskaper och mål (inbegripet eventuella hållbarhetsrelaterade mål) och om det distribueras till kundmålgruppen eller når kunder vars behov, egenskaper och mål det inte är förenligt med. (Utfärdats 6.6.2022, gäller från 22.11.2022)

- (19) Värdepappersföretaget ska se över det finansiella instrumentet innan varje ny emission eller ny lansering i det fall de fått kännedom om en händelse som påtagligt skulle kunna inverka på den potentiella risken för investerare, samt regelbundet kontrollera om det finansiella instrumentet fungerar som avsett. Värdepappersföretaget ska bestämma hur det regelbundet ska se över sina finansiella instrument på grundval av relevanta faktorer. Översynen ska också inbegripa faktorer som sammanhänger med den tillämpade investeringsstrategins komplexitet eller innovativa karaktär. Värdepappersföretaget ska även fastställa vilka viktiga händelser som skulle kunna inverka på den potentiella risken eller förväntade avkastningen för det finansiella instrumentet, t.ex.

- överskridandet av en tröskel, vilket kommer att påverka det finansiella instrumentets avkastningsprofil eller
- solvenssituationen för vissa emittenter, vars värdepapper eller garantier kan inverka på det finansiella instrumentets resultat.

Om sådana händelser inträffar ska värdepappersföretaget vidta lämpliga åtgärder, vilka kan omfatta att

- ge all relevant information om händelsen och dess konsekvenser för det finansiella instrumentet till kunder eller distributörer av det finansiella instrumentet, då värdepappersföretaget inte själv erbjuder eller säljer det finansiella instrumentet direkt till kunden
- ändra produktgodkännandeprocessen
- stoppa ytterligare emissioner av det finansiella instrumentet
- ändra det finansiella instrumentet för att hindra oskäligen avtalsvillkor
- undersöka om de försäljningskanaler genom vilka det finansiella instrumentet säljs är lämpliga i det fall att värdepappersföretaget märker att det finansiella instrumentet inte säljs som planerat
- kontakta distributören för att diskutera ändringar i distributionsprocessen
- avsluta affärsförhållandet till distributören eller
- underrätta Finansinspektionen.

4.3 Krav för produktgodkännande för distributörer av finansiella instrument²

- (20) Enligt 7 kap. 7 § 4 mom. i lagen om investeringstjänster ska ett värdepappersföretag för att kunna erbjuda eller rekommendera finansiella instrument som det inte själv utvecklar ha tillgång till sådana ändamålsenliga processer för produktgodkännande med vilka företaget kan få den information om ett finansiellt instrument som avses i 7 kap. 7 § 2 mom. i lagen om

² Artikel 10 i kommissionens delegerade direktiv

investerings tjänster, om förfarandet för godkännande av produkter samt om det finansiella instrumentets kundmålgrupp. Enligt 7 kap. 7 § 6 mom. i lagen om investerings tjänster ska distributören av ett finansiellt instrument säkerställa att instrumentet erbjuds eller rekommenderas till en kund endast då detta är förenligt med kundens intresse. Enligt 7 kap. 16 § 1 mom. i lagen om investerings tjänster meddelar Finansinspektionen de närmare föreskrifter som genomförandet av kommissionens delegerade direktiv förutsätter i fråga om de skyldigheter för utvecklare och distributörer av finansiella instrument som avses i 7 kap. 7 § i lagen om investerings tjänster.

FÖRESKRIFT (styckena 21–32)

- (21) Då bestämmelserna i det här avsnittet tillämpas ska karaktären på det finansiella instrumentet, investerings tjänsten och produktens kundmålgrupp beaktas på ett lämpligt och proportionellt sätt.
- (22) Värdepappersföretaget ska följa kraven i direktivet om marknader för finansiella instrument även då det erbjuder eller rekommenderar sådana finansiella instrument, vilkas utvecklare inte omfattas av direktivet om marknader för finansiella instrument. Värdepappersföretaget ska ha välfungerande arrangemang som garanterar att det får tillräckligt med information om de aktuella finansiella instrumenten av dem som utvecklat dem. Värdepappersföretaget ska fastställa kundmålgruppen för varje finansiellt instrument, även om denna inte har fastställts av utvecklaren av det finansiella instrumentet.
- (23) Värdepappersföretaget ska ha lämpliga produktstyrningsarrangemang som garanterar att de produkter och tjänster som det avser att erbjuda eller rekommendera är förenliga med en angiven kundmålgrupps behov, egenskaper och mål (inbegripet eventuella hållbarhetsrelaterade mål) samt att den avsedda distributionsstrategin är förenlig med den angivna kundmålgruppen. Värdepappersföretaget ska identifiera och bedöma förutsättningar och behov för de kunder som det avser att inrikta sig på i syfte att se till att kundernas intressen inte äventyras till följd av ett kommersiellt eller finansieringsmässigt tryck. Som ett led i denna process ska företaget identifiera alla kundgrupper som det finansiella instrumentet inte är avsett för med tanke på kundgruppens behov, egenskaper och mål, med undantag för om det finansiella instrumentet beaktar hållbarhetsfaktorer. *(Utfärdats 6.6.2022, gäller från 22.11.2022)*
- (24) Värdepappersföretaget ska se till att det från de utvecklare som omfattas av direktivet om marknader för finansiella instrument erhåller den information som krävs för att det ska kunna förstå och få nödvändiga kunskaper om de produkter som det avser att rekommendera eller sälja så, att det kan säkerställa att produkterna distribueras på ett sätt som är förenligt med kundmålgruppens behov, egenskaper och mål.
- (25) Värdepappersföretaget ska vidta alla åtgärder som är rimliga i syfte att se till att det erhåller tillräcklig och tillförlitlig information från de utvecklare som inte omfattas av direktivet om marknader för finansiella instrument, så att det kan säkerställa att produkterna distribueras på ett sätt som är förenligt med kundmålgruppens behov, egenskaper och mål. Om den relevanta informationen inte är offentligt tillgänglig ska distributören vidta alla rimliga åtgärder för att erhålla denna information från utvecklaren eller dennas ombud. Med godtagbar offentligt tillgänglig information avses information som är tydlig, tillförlitlig och producerad för att möta de rättsliga kraven såsom t.ex. kraven på offentliggörande i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/71/EG eller direktiv 2004/109/EG. Denna skyldighet gäller för produkter

som säljs på primär- och sekundärmarknaderna och ska tillämpas på ett proportionellt sätt i förhållande till i vilken grad det finns tillgång till offentlig information och hur komplex produkten är.

- (26) Värdepappersföretaget ska med hjälp av den information som det erhållit från utvecklaren och som det har om sina egna kunder fastställa en distributionsstrategi. Om ett värdepappersföretag är både utvecklare och distributör, behövs det endast en kundmålgruppsbedömning.
- (27) Värdepappersföretaget ska när de fastställer det urval av finansiella instrument eller tjänster som det avser att erbjuda eller rekommendera samt när de fastställer kundmålgruppen för respektive produkt, upprätthålla förfaranden och åtgärder som syftar till att säkerställa att alla tillämpliga krav i direktivet om marknader för finansiella instrument följs. Dessa krav utgörs bland annat av kraven på offentliggörande, bedömning av lämplighet och ändamålsenlighet, incitament och korrekt hantering av intressekonflikter. Särskild försiktighet bör iakttagas när distributörer avser att erbjuda eller rekommendera nya produkter eller om de tjänster de erbjuder uppvisar variationer.
- (28) Värdepappersföretaget ska regelbundet se över och uppdatera sina produktstyrningsarrangemang och vid behov vidta lämpliga åtgärder. Syftet med översynen och uppdateringen är att säkerställa att arrangemangen förblir verkningsfulla och ändamålsenliga.
- (29) Värdepappersföretaget ska regelbundet se över de investeringsprodukter som det erbjuder eller rekommenderar och de tjänster som det tillhandahåller varvid det ska ta hänsyn till alla händelser som påtagligt skulle kunna inverka på den potentiella risken för den angivna kundmålgruppen. Värdepappersföretaget ska som minst bedöma om produkten eller tjänsten fortfarande är förenlig med den angivna kundmålgruppens behov, egenskaper och mål (inbegripet eventuella hållbarhetsrelaterade mål) och om den tilltänkta distributionsstrategin fortfarande är lämplig. Värdepappersföretaget ska ompröva kundmålgruppen och/eller uppdatera produktstyrningsarrangemangen om det ser att
- det har felbedömt kundmålgruppen för en viss produkt eller tjänst eller
  - att produkten eller tjänsten inte längre uppfyller förutsättningarna för att ingå i den angivna kundmålgruppen, till exempel om produkten blivit illikvid eller mycket volatil till följd av att marknaden förändrats.
- (Utfärdats 6.6.2022, gäller från 22.11.2022)*
- (30) Värdepappersföretagets compliance-funktion ska övervaka utvecklingen och den regelbundna översynen av produktstyrningsarrangemangen i syfte att upptäcka om det finns risk för att värdepappersföretaget inte uppfyller kraven i detta avsnitt.
- (31) Det hör till värdepappersföretagets styrelses uppgifter att ha kontroll över företagets produktstyrningsarrangemang i syfte att fastställa det urval av investeringsprodukter som det avser att erbjuda eller rekommendera och de tjänster som ska tillhandahållas för respektive kundmålgrupp. Värdepappersföretaget ska se till att compliance-rapporterna till styrelsen systematiskt innehåller information om de produkter som företaget erbjuder eller rekommenderar och de tjänster som tillhandahålls. Compliance-rapporterna ska på begäran göras tillgängliga för Finansinspektionen.

- (32) Värdepappersföretaget som har den direkta kundrelationen har också det slutgiltiga ansvaret för de krav på produktstyrning som regleras i detta avsnitt uppfylls, då olika företag samarbetar i distributionen av en produkt eller tjänst. Det förmedlande värdepappersföretaget ska emellertid
- se till att relevant produktinformation förs vidare från utvecklaren till slutdistributören i kedjan,
  - göra det möjligt för utvecklaren att erhålla information om produktförsäljningen, om den begär detta för att kunna uppfylla sina egna produktstyrningskrav och
  - tillämpa de produktstyrningskrav som gäller för utvecklarna i relevant utsträckning med avseende på de tjänster de erbjuder.

4.4 Europeiska värdepappers- och marknadsmyndighetens riktlinjer

- (33) Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten har med stöd av artikel 16 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1095/2010 meddelat "Riktlinjer för produktstyrningskraven i Mifid II".

ANVISNING (stycke 34)

- (34) Finansinspektionen rekommenderar att de tillsynsobjekt som omfattas av det tillämpningsområde som avses i detta kapitel följer riktlinjerna, vilka finns tillgängliga på finanssivalvonta.fi.

5 Skydd av kundmedel

5.1 Tillämpningsområde och definitioner

- (1) Kapitlet tillämpas på värdepappersföretag, på kreditinstitut, fondbolag och AIF-förvaltare som tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet samt på värdepappersföretag och kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet, vilka har fått auktorisation utanför EES-området och vilka via en filial tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet i Finland. Om dessa tjänsteleverantörer används i detta kapitel termen *värdepappersföretag*.

5.2 Skydd av kundmedel³

- (2) Enligt 9 kap. 1 § i lagen om investeringstjänster ska värdepappersföretag på ett tillförlitligt sätt organisera förvaringen och hanteringen av kunders finansiella instrument och penningmedel (*kundmedel*) som har anförtrots företaget. Värdepappersföretag som förvarar och hanterar kundmedel ska framför allt se till att dess tillgångar hålls klart åtskilda från kundmedlen och, med undantag för kreditinstitut, förhindra att penningmedel används för värdepappersföretagets egen räkning. Värdepappersföretag ska på ett tillförlitligt sätt redovisa kundmedel så att kundmedlen för varje kund är tillräckligt åtskilda från andra kunders medel. Enligt 9 kap. 2 § 3 mom. i lagen om investeringstjänster ska ett värdepappersföretag genom tillräckliga åtgärder säkerställa att kunders finansiella instrument som förvaras hos utomstående förvarare hålls åtskilda från värdepappersföretagets och förvararens finansiella instrument. Enligt 9 kap. 3 § 1 mom. i lagen om investeringstjänster ska värdepappersföretag utan dröjsmål placera kundmedel på konto i en centralbank eller inlåningsbank eller i ett kreditinstitut som auktoriserats i en annan stat och har rätt att ta emot insättningar. Med kundens uttryckliga samtycke får kundmedel placeras också i fondandelar i en sådan penningmarknadsfond som är registrerad i en EES-stat och uppfyller de förutsättningar som anges i fondföretagsdirektivet eller AIFM-direktivet eller annars är föremål för tillsyn samt de krav som anges i artikel 2 i Europeiska centralbankens förordning (EU) nr 1071/2013 om de monetära finansinstitutens balansräkningar. Enligt 9 kap. 5 § i lagen om investeringstjänster meddelar Finansinspektionen de närmare föreskrifter om förfaranden som ska iakttas vid förvaring och annan hantering av kundmedel som behövs för att genomföra kommissionens delegerade direktiv.

FÖRESKRIFT (styckena 3–7)

- (3) Värdepappersföretaget ska
- 1) föra register och bokföring utifrån vilka det i sina räkenskaper när som helst och utan dröjsmål kan särskilja en kunds värdepapper från en annans, och i förekommande fall, från värdepappersföretagets egna tillgångar
  - 2) bevara sina uppgifter och föra räkenskaper på ett sådant sätt att det kan garanteras att uppgifterna är riktiga och stämmer överens med de finansiella instrument och medel som innehas för kunders räkning och att de kan användas som verifieringskedja

³ Artikel 2 i kommissionens delegerade direktiv.

- 3) regelbundet stämma av sina interna räkenskaper och uppgifter i förhållande till motsvarande uppgifter för den tredje part som förvaltar tillgångarna
  - 4) enligt 9 kap. 2 § 3 mom. i lagen om investeringstjänster säkerställa att finansiella instrument som ska identifieras separat har placerats på konton med olika benämningar i den tredje partens räkenskaper eller genom andra likvärdiga åtgärder som ger samma skyddsnivå,
  - 5) vidtas nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de kundmedel som placeras i en centralbank, i en inlåningsbank, i ett utländskt kreditinstitut eller i en godkänd penningmarknadsfond sätts på ett konto eller konton som kan identifieras separat från de konton som används för medel som tillhör värdepappersföretaget och
  - 6) införs lämpliga organisatoriska åtgärder för att minimera riskerna för förlust eller värdeminskning av kundtillgångar eller av rättigheter som är förenade med dessa tillgångar, till följd av missbruk av tillgångarna, bedrägerier, bristfällig förvaltning, bristande dokumentation eller försumlighet.
- (4) Om värdepappersföretaget på grundval av tillämplig lagstiftning, däribland särskilt förmögenhetsrättslig lagstiftning och insolvensrätt, inte kan följa kraven i stycke 3 och 9 kap. 2 § 3 mom. i lagen om investeringstjänster för att skydda kundernas rättigheter i syfte att uppfylla kraven i 9 kap.1 § och 4 § i lagen om investeringstjänster, ska värdepappersföretaget införa arrangemang som säkerställer att kundernas tillgångar skyddas så att målen i stycke 3 i detta avsnitt och i 9 kap. 2 § 3 mom. i lagen om investeringstjänster uppnås.
- (5) Om den tillämpliga lagstiftningen inom den jurisdiktion där kundens penningmedel eller finansiella instrument innehas hindrar värdepappersföretaget från att följa 9 kap. 2 § 3 mom. i lagen om investeringstjänster eller ovan i stycke 3 underpunkt 4 eller 5 avsedda skyldigheter, ska värdepappersföretaget vidta åtgärder som har en likvärdig effekt när det gäller att skydda kundens rättigheter. Kunden ska underrättas om att den i dessa fall inte omfattas av skydd enligt bestämmelserna i 9 kap. i lagen om investeringstjänster och enligt detta kapitel.
- (6) Om värdepappersföretaget är tvunget att ingå avtal som ger upphov till i 9 kap. 4 § 3 mom. avsedda säkerhetsintressen, panträttigheter och kvittningsrättigheter, ska kunden underrättas om dem och de risker som är förbundna med dessa arrangemang.
- (7) Om ett värdepappersföretag har beviljat säkerhetsintressen, panträttigheter och kvittningsrättigheter avseende kundernas finansiella instrument eller penningmedel eller om värdepappersföretaget har underrättats om att sådana beviljats, ska dessa intressen och rättigheter anges i kundavtal och i värdepappersföretagets egna räkenskaper i syfte att klargöra vilka ägarförhållanden som gäller för kundens tillgångar, t.ex. vid insolvens.

5.3 Förvaring av kunders finansiella instrument⁴

- (8) Enligt 9 kap. 2 § 1 mom. i lagen om investeringstjänster ska ett värdepappersföretag, som förvarar sina kunders finansiella instrument hos utomstående förvarare, välja förvarare med tillräcklig omsorg. Enligt 9 kap. 2 § 2 mom. i lagen om investeringstjänster ska ett värdepappersföretag förvara kundernas finansiella instrument hos en utomstående förvarare som står under Finansinspektionens, en utländsk EES-tillsynsmyndighets eller ett tredjelands

⁴ Artikel 3 i kommissionens delegerade direktiv.

tillsynsmyndighets tillsyn. Undantag från detta krav kan göras endast i det fall att det finansiella instrumentets eller en till instrumentet anknyttande sidotjänsts karaktär förutsätter att det förvaras i ett sådant tredjeland där förvaring av finansiella instrument inte regleras i lag eller i det fall att en professionell kund skriftligen ber om det. Enligt 9 kap. 5 § i lagen om investeringstjänster meddelar Finansinspektionen de närmare föreskrifter om förfaranden som ska iakttas vid förvaring och annan hantering av kundmedel som behövs för att genomföra kommissionens delegerade direktiv.

FÖRESKRIFT (styckena 9–11)

- (9) Värdepappersföretaget ska handla med tillräcklig skicklighet och aktsamhet när det väljer och regelbundet ser över ett utomstående förvaringsinstitut.
- (10) Värdepappersföretaget ska beakta den utomstående förvararens sakkunskaper och anseende på marknaden samt alla rättsliga krav som avser innehav av dessa finansiella instrument och som skulle kunna påverka kundernas rättigheter negativt.
- (11) Bestämmelserna i 9 kap. 2 § 2 mom. i lagen om investeringstjänster tillämpas också då en tredje part har delegerat en uppgift i samband med innehavet och förvaringen av ett finansiellt instrument till en tredje part.

5.4 Förvaring av kunders penningmedel⁵

- (12) Enligt 9 kap. 3 § 1 mom. i lagen om investeringstjänster får penningmedel med kundens uttryckliga samtycke placeras i fondandelar i en sådan penningmarknadsfond som avses i lagparagrafen. Enligt 9 kap. 3 § 2 mom. i lagen om investeringstjänster ska värdepappersföretaget med tillräcklig skicklighet, omsorg och aktsamhet välja den inlåningsbank, det utländska kreditinstitutet eller den penningmarknadsfond som ska förvara penningmedlen och regelbundet bedöma om kraven på förvaring av penningmedel är uppfyllda. Enligt 9 kap. 5 § i lagen om investeringstjänster meddelar Finansinspektionen de närmare föreskrifter om förfaranden som ska iakttas vid förvaring och annan hantering av kundmedel som behövs för att genomföra kommissionens delegerade direktiv.

FÖRESKRIFT (stycke 13)

- (13) Värdepappersföretaget ska i syfte att säkerställa skydd av kundens rättigheter beakta inlåningsbankernas, det utländska kreditinstitutets eller penningmarknadsfondens sakkunskap och anseende på marknaden samt kraven i lagar och bestämmelser eller praxis på marknaden som avser innehav av kundmedel och som skulle kunna påverka kundernas rättigheter negativt.

ANVISNING (stycke 14)

- (14) Enligt Finansinspektionens tolkning avses i 9 kap. 3 § 1 mom. i lagen om investeringstjänster att värdepappersföretaget för att säkerställa att kunden verkligen kan utöva sin rätt till samtycke ska underrätta kunderna om att medel som placeras i en godkänd penningmarknadsfond inte

⁵ Artikel 4 i kommissionens delegerade direktiv.

kommer att innehas i enlighet med de krav som gäller för skydd av kunders medel som anges i bestämmelserna i 9 kap. i lagen om investeringstjänster eller föreskrifterna i detta kapital.

5.5 Användning av kunders finansiella instrument⁶

- (15) Enligt 9 kap. 4 § i lagen om investeringstjänster får värdepappersföretaget inte utan en kunds på förhand givna uttryckliga samtycke för egen och inte heller för en annan kunds eller en tredjeparts räkning pantsätta, avyttra eller annars i rättsligt hänseende förfoga över kundens finansiella instrument. Enligt 9 kap. 5 § i lagen om investeringstjänster meddelar Finansinspektionen de närmare föreskrifter om förfaranden som ska iakttas vid förvaring och annan hantering av kundmedel som behövs för att genomföra kommissionens delegerade direktiv.

FÖRESKRIFT (styckena 16-18)

- (16) Värdepappersföretaget ska förvara noggranna upplysningar om användningen av kundernas finansiella instrument för att en eventuell förlust ska kunna fördelas korrekt. Uppgifter ska innehålla noggranna upplysningar om den kund enligt vars instruktioner de finansiella instrumenten har använts och om antalet använda finansiella instrument som tillhör varje kund som har gett sitt samtycke.
- (17) Värdepappersföretaget ska vidta lämpliga åtgärder för att förhindra icke godkänd användning av kunders finansiella instrument för egen räkning eller för någon annan persons räkning såsom:
- ingående av avtal med kunder om åtgärder som värdepappersföretaget ska vidta i det fall kunden inte har tillräcklig täckning på sitt konto på avvecklingsdagen, t.ex. lån av motsvarande värdepapper på kundens vägnar eller nettning av positionen,
  - nära övervakning av värdepappersföretaget av dess förväntade förmåga att leverera på avvecklingsdagen och införande av korrigerande åtgärder om de inte kan leverera, och
  - nära övervakning och omedelbar infordran av icke levererade värdepapper som är utestående på avvecklingsdagen eller senare.
- (18) Värdepappersföretagen ska anta särskilda arrangemang för alla kunder i syfte att se till att den som lånar en kunds finansiella instrument ställer lämplig säkerhet och att värdepappersföretaget övervakar att denna säkerhet fortsätter att vara lämplig och vidtar nödvändiga åtgärder för att bibehålla balansen i förhållande till kundinstrumentets värde.

5.6 Avtal om finansiell äganderättsöverföring

- (19) Enligt 9 kap. 4 a § 1 mom. i lagen om investeringstjänster ska ett värdepappersföretag säkerställa att avtal om finansiell äganderättsöverföring ingås endast då det är motiverat.

⁶ Artikel 5 i kommissionens delegerade direktiv.

ANVISNING (stycke 20)

- (20) Enligt Finansinspektionens tolkning innebär 9 kap. 4 a § 1 mom.⁷ i lagen om investeringstjänster också att värdepappersföretaget, då det överväger och dokumenterar lämpligheten av att använda avtal om finansiell äganderättsöverföring, beaktar samtliga följande faktorer:
- om det bara finns ett svagt samband mellan kundens skyldigheter gentemot värdepappersföretaget och användningen av ett avtal om finansiell äganderättsöverföring, bl.a. om kundens skulder till värdepappersföretaget är små eller försumbara,
  - om kunden har en skyldighet gentemot värdepappersföretaget överhuvudtaget och
  - om kundens samtliga medel och finansiella instrument omfattas av avtal om finansiell äganderättsöverföring utan att hänsyn tas till vilka skyldigheter varje kund har gentemot värdepappersföretaget.

5.7 Styrningsarrangemang för förvaring av kundmedel⁸

- (21) Enligt 9 kap. 11 § i lagen om investeringstjänster ska värdepappersföretaget utse en person som har tillräcklig kompetens och befogenhet att ansvara för att förpliktelser i anslutning till förvaring av kundmedel uppfylls. Enligt 9 kap. 5 § i lagen om investeringstjänster meddelar Finansinspektionen de närmare föreskrifter om förfaranden som ska iakttas vid förvaring och annan hantering av kundmedel som behövs för att genomföra kommissionens delegerade direktiv.

FÖRESKRIFT (stycke 22)

- (22) Värdepappersföretaget kan besluta om den person som är ansvarig för att uppfylla förpliktelserna också kan utföra andra uppgifter. En förutsättning är att värdepappersföretaget säkerställer att bestämmelserna respekteras fullt ut och att personen verkningsfullt kan sköta den uppgift som här avses.

⁷ RP 151/2017 rd, s. 159 och artikel 6.2 i kommissionens delegerade direktiv

⁸ Artikel 7 i kommissionens delegerade direktiv.

6 Incitament

6.1 Tillämpningsområde

- (1) Det här kapitlet tillämpas på värdepappersföretag, på kreditinstitut, fondbolag och AIF-förvaltare som tillhandahåller investeringstjänster eller som bedriver investeringsverksamhet, på filialer till utländska EES-värdepappersföretag och till utländska EES-kreditinstitut, EES-fondbolag och EES-baserade AIF-förvaltare som tillhandahåller investeringstjänster eller som bedriver investeringsverksamhet samt på värdepappersföretag och kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet, vilka har fått auktorisation utanför EES-området och vilka via en filial tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet i Finland. Om dessa tjänsteleverantörer används i detta kapitel termen *värdepappersföretag*.
- (2) Kapitlet tillämpas också då ett i stycke 1 avsett inhemskt eller utländskt värdepappersföretag eller kreditinstitut säljer strukturerade insättningar eller tillhandahåller investeringsrådgivning i anslutning till dem.

6.2 Incitament avseende kapitalförvaltning och oberoende investeringsrådgivning⁹

- (3) Enligt 10 kap. 6 § 6 mom. i lagen om investeringstjänster får ett värdepappersföretag när det tillhandahåller kapitalförvaltning eller investeringsrådgivning på oberoende grund inte motta och behålla avgifter, provisioner, eller monetära eller icke-monetära förmåner som utbetalas eller tillhandahålls av någon tredjepart eller av en person som agerar för en tredjeparts räkning i fråga om tillhandahållandet av tjänsten till kunder. Enligt 10 kap. 6 § 7 mom. i lagen om investeringstjänster ska mindre icke-monetära förmåner som kan förbättra kvaliteten hos den kapitalförvaltningstjänst eller oberoende investeringsrådgivningstjänst som tillhandahålls en kund och är av sådan omfattning och art att de inte kan anses hindra värdepappersföretaget från att uppfylla sin skyldighet att agera i kundens bästa intresse, redovisas tydligt innan tjänsten tillhandahålls och ska inte betraktas som incitament som avses här. Enligt 10 kap. 16 § i lagen om investeringstjänster meddelar Finansinspektionen de närmare föreskrifter som krävs för genomförandet av kommissionens delegerade direktiv om förutsättningarna enligt 6 § 6 mom. när det gäller information till kunden om erhållna eller betalda avgifter eller förmåner, samt om återbetalning av dem till kunden och om sådana mindre icke-monetära förmåner som avses i 6 § 7 mom.

FÖRESKRIFT (styckena 4-8)

- (4) Värdepappersföretaget ska utforma en strategi som det tillämpar och med vilket det säkerställer att alla avgifter, provisioner och monetära förmåner som betalats eller tillhandahållits av en tredje part eller en person som agerar för en tredje parts räkning i samband med tillhandahållande av oberoende investeringsrådgivning och kapitalförvaltning fördelas och överförs till varje enskild kund.
- (5) Värdepappersföretagen ska underrätta kunderna om de avgifter, provisioner och monetära förmåner som de överför till dem, t.ex. genom den regelbundna rapporteringen till kunderna.

⁹ Artikel 12 i kommissionens delegerade direktiv.

- (6) En kapitalförvaltare eller oberoende investeringsrådgivare får inte ta emot sådana icke-monetära förmåner som inte kan räknas som godtagbara mindre icke-monetära förmåner. Endast följande icke-monetära förmåner kan godtas såsom mindre icke-monetära förmåner:
- (a) uppgifter eller dokumentation om ett finansiellt instrument eller en investeringstjänst, och är av allmän karaktär eller anpassade efter den enskilda kundens omständigheter,
  - (b) skriftligt material som framställts av en tredje part och har beställts och betalats av en faktisk eller potentiell emittent med syftet att marknadsföra en ny emission, eller där den tredje parten genom kontrakt är knuten till och betald av emittenten för att ta fram sådant material på löpande basis, förutsatt att denna förbindelse tydligt redovisas i materialet, och att materialet samtidigt görs tillgängligt för allmänheten och för alla värdepappersföretag som så önskar
  - (c) deltagande i konferenser, seminarier och andra informationsevenemang som gäller fördelarna med och egenskaperna hos ett visst finansiellt instrument eller en viss investeringstjänst och
  - (d) representation upp till ett rimligt värde, till exempel mat och dryck under ett affärssammanträde eller en konferens, ett seminarium eller annat informationsevenemang som avses i punkt c.
- (7) För att anses vara godtagbara såsom mindre icke-monetära förmåner ska förmånerna i fråga vara rimliga och proportionella, och vara av sådan omfattning att de sannolikt inte kommer att påverka värdepappersföretagets beteende på ett sätt som är till skada för den berörda kundens intressen.
- (8) Sådana mindre icke-monetära förmåner ska redovisas innan investeringstjänster eller sidotjänster erbjuds till kunder. Uppgifterna kan beskrivas på ett allmänt sätt.

6.3 Övriga investeringstjänster¹⁰

- (9) Enligt 10 kap. 6 § 1 mom. i lagen om investeringstjänster får ett värdepappersföretag inte betala till någon annan part än en kund eller till en person som agerar för en kunds räkning, eller av sådan part ta emot förmedlingsavgift eller provision, eller erbjuda eller erbjudas icke-monetära förmåner i samband med tillhandahållandet av investeringstjänster eller en sidotjänst, till eller av någon annan part än kunden eller en person på kundens vägnar, förutom då betalningen eller förmånen är utformad för att höja kvaliteten på den relevanta tjänsten till kunden, och inte försämrar värdepappersföretagets förutsättningar att uppfylla sina skyldigheter att agera hederligt, rättvist och professionellt i enlighet med kundens bästa intresse. Enligt 10 kap. 6 § 2 mom. i lagen om investeringstjänster ska en avgift, provision eller en icke-monetär förmån anses vara utformad för att höja kvaliteten på den relevanta tjänsten till kunden om den är motiverad genom tillhandahållandet av en extra tjänst eller en tjänst på en högre nivå till den berörda kunden, som står i proportion till storleken på det mottagna incitamentet, och om den inte direkt gynnar det mottagande företaget, dess aktieägare eller anställda utan att detta ger en materiell fördel för den berörda kunden samt om den är motiverad genom tillhandahållandet av en löpande förmån till den berörda kunden i samband med ett löpande incitament. Enligt 10 kap. 6 § 3 mom. i lagen om investeringstjänster ska förekomsten, arten och beloppet av den

¹⁰ Artikel 11 i kommissionens delegerade direktiv.

betalning eller förmån som avses i 1 mom., eller när beloppet inte kan bestämmas, metoden för att beräkna detta belopp, måste redovisas klart och tydligt för kunden, på ett sätt som är heltäckande, korrekt och begripligt, innan den ifrågavarande investeringstjänsten eller sidotjänsten tillhandahålls. Enligt 10 kap. 16 § i lagen om investeringstjänster meddelar Finansinspektionen de närmare föreskrifter som krävs för genomförandet av kommissionens delegerade direktiv om förutsättningarna enligt 6 § 1–3 mom. för att en avgift eller förmån som avses i bestämmelsen är avsedd att förbättra kvaliteten hos den tjänst som tillhandahålls en kund och att den är förenlig med kundens intressen, samt om information till kunden om erhållna eller betalda avgifter till kunden.

FÖRESKRIFT (styckena 10-16)

- (10) Såsom proportionella tjänster som avses i 10 kap. 6 § 2 mom. i lagen om investeringstjänster till incitamentsbetalningarna betraktas en extra tjänst eller en tjänst på en högre nivå såsom
- tillhandahållande av icke-oberoende investeringsrådgivning
    - om ett brett utbud av lämpliga finansiella instrument och tillgång till dessa instrument, inbegripet ett lämpligt antal finansiella instrument från utomstående produktleverantörer som inte har någon nära koppling till det berörda värdepappersföretaget eller
    - i kombination med ett erbjudande till kunden om att minst en gång om året göra en bedömning av om de finansiella instrument som kunden har investerat i fortfarande är lämpliga eller
    - i kombination med en annan löpande tjänst som kan vara till nytta för kunden t.ex. rådgivning om den föreslagna optimala tillgångsfördelningen för kunden.
  - tillhandahållande av tillgång till ett brett urval av finansiella instrument till konkurrenskraftiga priser, vilka förmodas uppfylla kundens behov, inklusive ett tillräckligt antal instrument från utomstående produktleverantörer som inte har någon nära koppling till det berörda värdepappersföretaget, i kombination med antingen
    - andra element som tillför mervärde, t.ex. redskap som underlättar tillgången till opartisk information som hjälper kunden att fatta investeringsbeslut eller att löpande övervaka, modulera eller justera den uppsättning av finansiella instrument som kunden har investerat i eller
    - tillhandahållande av regelbundna rapporter om de finansiella instrumentens resultat och de därmed sammanhängande kostnaderna och avgifterna.
- (11) En avgift, provision eller en icke-monetär förmån är inte godtagbar, om de tjänster som tillhandahålls för kunderna påverkas eller snedvrids på grund dem.
- (12) Värdepappersföretaget ska uppfylla kraven i 10 kap. 6 § 2 mom. i lagen om investeringstjänster och i stycke 10 och 11 ovan så länge som det fortsätter att betala ut eller mottar avgift, provision eller en icke-monetär förmån.

- (13) Värdepappersföretaget ska kunna påvisa att alla de avgifter, provisioner eller icke-monetära förmåner som det betalar eller mottar är utformade för att höja kvaliteten på den relevanta tjänsten till kunden genom att
- (a) föra en intern förteckning över alla avgifter, provisioner och icke-monetära förmåner som värdepappersföretaget tagit emot av en tredje part i samband med tillhandahållandet av investerings- eller sidotjänster och
  - (b) registrera hur de avgifter, provisioner och icke-monetära förmåner som betalats till eller mottagits av värdepappersföretaget, eller som det avser att använda, höjer kvaliteten på den tjänst som tillhandahålls till de berörda kunderna och de åtgärder som vidtagits för att se till att säkerställa att det kan agera hederligt, rättvist och professionellt i enlighet med kundens bästa intresse.
- (14) De mindre icke-monetära förmånerna som avses i 10 kap. 6 § 3 mom. i lagen om investeringstjänster kan beskrivas på ett allmänt sätt. Andra icke-monetära förmåner som mottagits av eller betalats till värdepappersföretaget i samband med den investeringstjänst som tillhandahållits en kund ska prissättas och anges separat.
- (15) Värdepappersföretaget ska ta hänsyn till de kostnads- och avgiftsregler som anges i 10 kap. 5 § 1 mom. i lagen om investeringstjänster och i artikel 50 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/565.
- (16) Om flera företag deltar i en distributionskanal, ska varje värdepappersföretag som tillhandahåller en investerings- eller sidotjänst uppfylla sin skyldighet att lämna uppgifter till sina kunder.

6.4 Incitament som har samband med investeringsanalyser¹¹

- (17) Enligt 10 kap. 16 § i lagen om investeringstjänster meddelar Finansinspektionen de närmare föreskrifter som krävs för genomförandet av kommissionens delegerade direktiv om sådana incitament enligt 10 kap. 6 § i lagen om investeringstjänster som har samband med investeringsanalyser.

FÖRESKRIFT (styckena 18-29)

- (18) Om värdepappersföretag som erbjuder kapitalförvaltning eller andra investerings- eller sidotjänster till kunder tar emot investeringsanalystjänster från tredje man, betraktas detta inte som incitament om det sker i utbyte mot något av följande:
- (a) direkt utbetalning från värdepappersföretaget med dess egna medel eller
  - (b) betalning från ett särskilt konto för analysutgifter som kontrolleras av värdepappersföretaget, förutsatt att följande villkor för driften av kontot är uppfyllda:
    - a. kontot finansieras genom en specifik analysavgift som tas ut av kunden

¹¹ Artikel 13 i kommissionens delegerade direktiv.

- b. upprättandet av analyskontot och överenskommelsen med kunderna om analysavgiften är kopplat till en analysbudget som värdepappersföretaget fastställer och regelbundet följer upp, såsom en intern administrativ åtgärd
  - c. värdepappersföretaget bär ansvaret för analyskontot och
  - d. värdepappersföretaget bedömer regelbundet kvaliteten på den analys som köps in, på grundval av solida kvalitetskriterier, samt hur analysen bidrar till bättre investeringsbeslut.
- (19) Om värdepappersföretaget använder sig av analyskonto, ska det upplysa sina kunder om följande:
- (a) innan investeringstjänster tillhandahålls information om det budgeterade beloppet för analys och det beräknade analysavgiftsbeloppet för varje kund
  - (b) årliga uppgifter om de totala kostnader som varje kund har belastats med för analyser utförda av tredje part.
- (20) Om värdepappersföretaget använder ett analyskonto ska det på en kunds eller Finansinspektionens begäran lägga fram en översikt
- (a) över de leverantörer som fått betalning från detta konto
  - (b) hur mycket dessa leverantörer tagit emot över en given period
  - (c) vilka förmåner och tjänster som värdepappersföretaget tagit emot i gengäld
  - (d) hur det totala belopp som betalats ut från kontot förhåller sig till den budget som företaget hade fastställt för samma period,
- med uppgift om eventuella rabatter eller överföring av outnyttjade belopp till följande period.
- (21) Kundens analysavgift
- (a) får endast grundas på en forskningsbudget som värdepappersföretaget fastställt i syfte att bestämma sitt behov av analyser utförda av tredje part som underlag för de investeringstjänster som värdepappersföretaget utför åt sina kunder och
  - (b) får inte vara kopplad till volymen och/eller värdet på de transaktioner som utförs på uppdrag av kunder.
- (22) Om analysavgifter från kunder inte samlas in separat utan i samband med en provision för en given transaktion, ska analysavgiften anges som en åtskild och identifierbar avgift, och de operativa arrangemangen för att samla in den ska vara fullt förenliga med villkoren i stycke 18 (b) och 19.
- (23) Det totala beloppet av de analysavgifter som betalas in får inte överstiga det budgeterade beloppet för analyser.
- (24) Värdepappersföretaget ska genom företagets investeringsförvaltningsavtal eller allmänna affärsvillkor enas med sina kunder om den analysavgift som företaget ska budgetera, samt om hur ofta det specifika avgiftsbeloppet ska dras från kundens medel under loppet av ett år. Om företaget har för avsikt att öka analysbudgeten får detta endast ske efter det att kunderna fått

tydlig information om den avsedda ökningen. Om det finns ett överskott på analyskontot i slutet av en period bör företaget ha en rutin för att omsätta de överskjutande medlen i nedsatta avgifter för kunderna eller för att räkna av överskottet från budgetmedlen och analysavgiften för den efterföljande perioden.

- (25) Analysbudgeten som avses i stycke 18 b underpunkt b ska förvaltas endast av det berörda värdepappersföretaget. Budgeten ska vara baserad på en rimlig bedömning av behovet av analyser utförda av tredje part. Fördelningen av medlen i analysbudgeten för inköp av analys från tredje part ska kontrolleras på lämpligt sätt och under verkställande ledningens överinseende, för att se till att budgeten förvaltas och används så att det bäst gagnar värdepappersföretagets kunder. Dessa kontroller ska innefatta en tydlig verifikationskedja för utbetalningarna de till aktörer som utfört analysarbete, samt för hur de utbetalda beloppen har fastställts utifrån kvalitetskriterierna i stycke 18.
- (26) Värdepappersföretag får inte använda medel från ovan nämnda analysbudget och analyskonto för internt analysarbete.
- (27) Förvaltningen av analyskontot får utan hinder av stycke 18 (b) underpunkt c och enligt värdepappersföretagets instruktioner delegeras, förutsatt att detta arrangemang underlättar inköp av analysarbete från tredje part och betalningar till leverantörer utan onödigt dröjsmål
- (28) Värdepappersföretaget ska fastställa alla de nödvändiga elementen i ett skriftligt styrdokument i bedömningarna enligt stycke 18 (b) underpunkt d och överlämna dem till kunderna. I styrdokumentet ska det också
- (a) finnas en beskrivning av i vilken utsträckning den inköpta analysen kan vara till nytta i kundens portföljförvaltning, vid behov med hänsyn till de investeringsstrategier som är tillämpliga på olika typer av portföljer och
  - (b) den metod som värdepappersföretaget kommer att använda för att fördela dessa kostnader rättvist mellan de olika kundernas portföljer.
- (29) Värdepappersföretag som utför kundorder ska ange avgifterna för dessa tjänster separat, så att avgiften enbart återspeglar kostnaden för att utföra själva transaktionen. Avgifter för andra förmåner eller tjänster som samma värdepappersföretag utför åt ett annat värdepappersföretag etablerat inom EU ska anges som separata och identifierbara avgifter. Tillgången till och avgifterna för dessa förmåner eller tjänster får inte påverkas eller bero av ersättningsnivåerna för utförande av kundorder.

7 Bedömningen av kunskap och kompetens

7.1 Tillämpningsområde

- (1) Det här kapitlet tillämpas på värdepappersföretag, på kreditinstitut, fondbolag och AIF-förvaltare som tillhandahåller investeringstjänster eller som bedriver investeringsverksamhet, på filialer till utländska EES-värdepappersföretag och till utländska EES-kreditinstitut, EES-fondbolag och EES-baserade AIF-förvaltare som tillhandahåller investeringstjänster eller som bedriver investeringsverksamhet samt på värdepappersföretag och kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet, vilka har fått auktorisation utanför EES-området och vilka via en filial tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet i Finland. Om dessa tjänsteleverantörer används i detta kapitel termen *värdepappersföretag*.
- (2) Kapitlet tillämpas också då ett i stycke 1 avsett inhemskt eller utländskt värdepappersföretag eller kreditinstitut säljer strukturerade insättningar eller tillhandahåller investeringsrådgivning i anslutning till dem.
- (3) Med en fysisk person som handlar för värdepappersföretagets räkning jämställs ett anknutet ombud och en anställd hos ett anknutet ombud som ger information eller tillhandahåller investeringsrådgivning på det sätt som avses i detta kapitel.

7.2 Kunskap och kompetens

7.2.1 Personer som ger information om finansiella instrument, investeringstjänster och sidotjänster

- (4) Enligt 7 kap. 2 § 6 mom. i lagen om investeringstjänster ska värdepappersföretaget ha förfaranden varmed det säkerställer att de fysiska personer som på värdepappersföretagets vägnar tillhandahåller investeringsrådgivning eller information om finansiella instrument, investeringstjänster eller sidotjänster till kunderna har den kunskap och kompetens som krävs för detta samt med beaktande av uppgifternas art och omfattning. Finansinspektionen får enligt 7 kap. 16 § 2 mom. i lagen om investeringstjänster meddela närmare föreskrifter om bedömningsgrunderna av den kunskap och kompetens som krävs enligt 7 kap. 2 § 6 mom. i lagen om investeringstjänster.

FÖRESKRIFT (stycke 5)

- (5) Värdepappersföretaget ska se till att fysiska personer som för värdepappersföretagets räkning ger information om finansiella instrument, investeringstjänster eller sidotjänster har den kunskap och kompetens som krävs för att
  - förstå de grundläggande egenskaperna, riskerna och särdragen hos de finansiella instrument som värdepappersföretaget erbjuder, inklusive eventuella allmänna skattemässiga konsekvenser och kostnader för kunden i samband med transaktioner.

Särskild noggrannhet bör iaktas då information ges med anknytning till produkter som är mer komplexa.

- förstå de totala kostnader och avgifter som kunden kommer att ådra sig i samband med transaktioner med ett finansiellt instrument, investeringstjänster eller sidotjänster.
- förstå egenskaperna hos och omfattningen av investeringstjänsterna eller sidotjänsterna.
- förstå hur finansiella marknader fungerar och hur dessa påverkar värdet och prissättningen på de finansiella instrument som de tillhandahåller kunder information om.
- förstå inverkan av ekonomisk information och nationella/regionala/globala händelser på marknader och på värdet av de finansiella instrument som de tillhandahåller information om.
- förstå skillnaden mellan historiska resultat och prognoser för framtida resultat liksom begränsningarna med prognoser.
- förstå frågeställningar med anknytning till marknadsmissbruk och penningtvätt.
- bedöma uppgifter av relevans för de finansiella instrument som de tillhandahåller kunder information om, såsom basfaktablad för investerare, prospekt, årsredovisningar eller finansiell information.
- förstå de specifika marknadsstrukturerna för de finansiella instrument som de tillhandahåller kunder information om och, i förekommande fall, deras handelsplatser eller förekomsten av eventuella andrahandsmarknader.
- ha grundläggande kunskap om värderingsprinciperna för den typ av finansiella instrument med anknytning till vilka informationen tillhandahålls.

7.2.2 Personer som tillhandahåller investeringsrådgivning

- (6) Enligt 7 kap. 2 § 6 mom. i lagen om investeringstjänster ska värdepappersföretaget ha förfaranden varmed det säkerställer att de fysiska personer som på värdepappersföretagets vägnar tillhandahåller investeringsrådgivning eller information om finansiella instrument, investeringstjänster eller sidotjänster till kunderna har den kunskap och kompetens som krävs för detta samt med beaktande av uppgifternas art och omfattning. Finansinspektionen får enligt 7 kap. 16 § 2 mom. i lagen om investeringstjänster meddela närmare föreskrifter om bedömningsgrunderna av den kunskap och kompetens som krävs enligt 7 kap. 2 § 6 mom. i lagen om investeringstjänster.

FÖRESKRIFT (stycke 7)

- (7) Värdepappersföretaget ska se till att fysiska personer som tillhandahåller investeringsrådgivning för värdepappersföretagets räkning har den kunskap och kompetens som krävs för att

- förstå de grundläggande egenskaperna, riskerna och särdragen hos de finansiella instrument som värdepappersföretaget erbjuder eller rekommenderar, inklusive eventuella allmänna skattemässiga konsekvenser för kunden i samband med transaktioner. Särskild noggrannhet bör iakttas vid rådgivning avseende produkter som är mer komplexa.
- förstå de totala kostnader och avgifter som kunden kommer att ådra sig i samband med de finansiella instrument som erbjuds eller rekommenderas och kostnaderna i samband med tillhandahållandet av rådgivningen och andra eventuella relaterade tjänster som tillhandahålls.
- fullgöra de skyldigheter som krävs vad gäller lämplighetskraven i t.ex. Esmas riktlinjer (Esma/2012/387).
- förstå hur det finansiella instrumenten som tillhandahålls av värdepappersföretaget eventuellt inte är lämpligt för kunden, efter att ha bedömt den information som kunden lämnat samt potentiella förändringar som kan ha inträffat sedan informationen samlades in.
- förstå hur finansiella marknader fungerar och hur de påverkar värdet och prissättningen på de produkter som erbjuds eller rekommenderas till kunder.
- förstå inverkan av ekonomisk information och nationella/regionala/globala händelser på marknader och på värdet av de finansiella instrument som erbjuds eller rekommenderas till kunder.
- förstå skillnaden mellan historiska resultat och prognoser för framtida resultat liksom begränsningarna med prognoser.
- förstå frågeställningar med anknytning till marknadsmissbruk och penningtvätt.
- bedöma uppgifter av relevans för de finansiella instrument som erbjuds eller rekommenderas till kunder, såsom basfaktablad för investerare, prospekt, årsredovisningar eller finansiell information.
- förstå de specifika marknadsstrukturerna för de finansiella instrument som erbjuds och rekommenderas till kunder och, i förekommande fall, deras handelsplatser eller förekomsten av eventuella andrahandsmarknader.
- ha grundläggande kunskap om värderingsprinciperna för den typ av finansiella instrument som erbjuds eller rekommenderas till kunder.
- förstå grundprinciperna om portföljförvaltning, inklusive att förstå innebörden av diversifiering vad gäller enskilda investeringsalternativ.

7.3 Granskning av kunskap

- (8) Enligt 7 kap. 2 § 6 mom. i lagen om investeringstjänster ska värdepappersföretaget ha förfaranden varmed det säkerställer att de fysiska personer som på värdepappersföretagets vägnar tillhandahåller investeringsrådgivning eller information om finansiella instrument,

investerings tjänster eller sidotjänster till kunderna har den kunskap och kompetens som krävs för detta samt med beaktande av uppgifternas art och omfattning. Finansinspektionen får enligt 7 kap. 16 § 2 mom. i lagen om investeringstjänster meddela närmare föreskrifter om bedömningsgrunderna av den kunskap och kompetens som krävs enligt 7 kap. 2 § 6 mom. i lagen om investeringstjänster.

FÖRESKRIFT (stycke 9)

- (9) Värdepappersföretaget ska genom granskning säkerställa att en fysisk person som avses i stycke 5 och 7 besitter lämplig kunskap. Värdepappersföretaget kan själv genomföra granskningen.

7.4 Kompetens och minimimängd arbetserfarenhet

- (10) Enligt 7 kap. 2 § 6 mom. i lagen om investeringstjänster ska värdepappersföretaget ha förfaranden varmed det säkerställer att de fysiska personer som på värdepappersföretagets vägnar tillhandahåller investeringsrådgivning eller information om finansiella instrument, investeringstjänster eller sidotjänster till kunderna har den kunskap och kompetens som krävs för detta samt med beaktande av uppgifternas art och omfattning. Finansinspektionen får enligt 7 kap. 16 § 2 mom. i lagen om investeringstjänster meddela närmare föreskrifter om bedömningsgrunderna av den kunskap och kompetens som krävs enligt 7 kap. 2 § 6 mom. i lagen om investeringstjänster.

FÖRESKRIFT (stycke 11)

- (11) För att få lämplig kompetens ska en fysisk person som avses i stycke 5 ha arbetserfarenhet som omvandlat till heltid motsvarar minst sex månader och en fysisk person som avses i stycke 7 minst ett år.

7.5 Avsaknad av kunskap eller kompetens

- (12) Enligt 7 kap. 2 § 6 mom. i lagen om investeringstjänster ska värdepappersföretaget ha förfaranden varmed det säkerställer att de fysiska personer som på värdepappersföretagets vägnar tillhandahåller investeringsrådgivning eller information om finansiella instrument, investeringstjänster eller sidotjänster till kunderna har den kunskap och kompetens som krävs för detta samt med beaktande av uppgifternas art och omfattning. Finansinspektionen får enligt 7 kap. 16 § 2 mom. i lagen om investeringstjänster meddela närmare föreskrifter om bedömningsgrunderna av den kunskap och kompetens som krävs enligt 7 kap. 2 § 6 mom. i lagen om investeringstjänster.

FÖRESKRIFT (stycke 13)

- (13) En fysisk person som avses ovan i avsnitt 5 och 7 och som inte har lämplig kunskap eller kompetens eller någondera av dessa, kan ge investeringsrådgivning eller information om finansiella instrument, investeringstjänster eller sidotjänster till kunden för värdepappersföretagets räkning endast under tillsyn av en annan sådan person som har både lämplig kunskap och kompetens för uppgiften. En person kan arbeta under sådan tillsyn i högst 2 år.

7.6 Europeiska värdepappers- och marknadsmyndighetens riktlinjer

- (14) Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten har med stöd av artikel 16 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1095/2010 meddelat "Riktlinjer för bedömning av kunskap och kompetens".

ANVISNING (stycke 15)

- (15) Finansinspektionen rekommenderar att det till den del som det inte särskilt bindande föreskrivs om Esmas riktlinjer i detta kapitel, att de tillsynsobjekt som omfattas av i detta kapitel avsett tillämpningsområde följer riktlinjerna.

8 Europeiska värdepappers- och marknadsmyndighetens verkställande av riktlinjerna

8.1 Lämplighetskrav

- (1) Det här avsnittet tillämpas på värdepappersföretag, på kreditinstitut, fondbolag och AIF-förvaltare som tillhandahåller investeringstjänster eller som bedriver investeringsverksamhet, på filialer till utländska EES-värdepappersföretag och till utländska EES-kreditinstitut, EES-fondbolag och EES-baserade AIF-förvaltare som tillhandahåller investeringstjänster eller som bedriver investeringsverksamhet, samt på värdepappersföretag och kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet, vilka har fått auktorisation utanför EES-området och vilka via en filial tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet i Finland.
- (2) Avsnittet tillämpas också då ett i stycke 1 avsett inhemskt eller utländskt värdepappersföretag eller kreditinstitut säljer strukturerade insättningar eller tillhandahåller investeringsrådgivning i anslutning till dem.
- (3) Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten har med stöd av artikel 16 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1095/2010 meddelat "Riktlinjer för vissa aspekter av lämplighetskraven i Mifid II" (ESMA35-43-3172). (Utfärdats 17.5.2023, gäller 3.10.2023)

ANVISNING (stycke 4)

- (4) Finansinspektionen rekommenderar att de tillsynsobjekt som omfattas av i detta avsnitt avsett tillämpningsområde följer riktlinjerna. Riktlinjerna finns tillgängliga på finanssivalvonta.fi.

8.2 Komplexa skuldinstrument och strukturerade insättningar

- (5) Det här avsnittet tillämpas på värdepappersföretag, på kreditinstitut, fondbolag och AIF-förvaltare som tillhandahåller investeringstjänster eller som bedriver investeringsverksamhet, på filialer till utländska EES-värdepappersföretag och till utländska EES-kreditinstitut, EES-fondbolag och EES-baserade AIF-förvaltare som tillhandahåller investeringstjänster eller som bedriver investeringsverksamhet samt på värdepappersföretag och kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet, vilka har fått auktorisation utanför EES-området och vilka via en filial tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet i Finland.
- (6) Avsnittet tillämpas också då ett i stycke 5 avsett inhemskt eller utländskt värdepappersföretag eller kreditinstitut säljer strukturerade insättningar eller tillhandahåller investeringsrådgivning i anslutning till dem.
- (7) Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten har med stöd av artikel 16 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1095/2010 meddelat "Riktlinjer om komplexa skuldinstrument och strukturerade insättningar" (Esma/2015/1787)

ANVISNING (stycke 8)

- (8) Finansinspektionen rekommenderar att de tillsynsobjekt som omfattas av i detta avsnitt avsett tillämpningsområde följer riktlinjerna. Riktlinjerna finns tillgängliga på finanssivalvonta.fi.

8.3 Korsförsäljningsförfaranden

- (9) Det här avsnittet tillämpas på värdepappersföretag, på kreditinstitut, fondbolag och AIF-förvaltare som tillhandahåller investeringstjänster eller som bedriver investeringsverksamhet, på filialer till utländska EES-värdepappersföretag och till utländska EES-kreditinstitut, EES-fondbolag och EES-baserade AIF-förvaltare som tillhandahåller investeringstjänster eller som bedriver investeringsverksamhet samt på värdepappersföretag och kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet, vilka har fått auktorisation utanför EES-området och vilka via en filial tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet i Finland.
- (10) Avsnittet tillämpas också då ett i stycke 9 avsett inhemskt eller utländskt värdepappersföretag eller kreditinstitut säljer strukturerade insättningar eller tillhandahåller investeringsrådgivning i anslutning till dem.
- (11) Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten har med stöd av artikel 16 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1095/2010 meddelat "Riktlinjer för korsförsäljning" (ESMA/2016/574).

ANVISNING (stycke 12)

- (12) Finansinspektionen rekommenderar att de tillsynsobjekt som omfattas av i detta avsnitt avsett tillämpningsområde följer riktlinjerna. Riktlinjerna finns tillgängliga på finanssivalvonta.fi.

8.4 Compliance-funktionen

- (13) Avsnittet tillämpas på värdepappersföretag, på kreditinstitut, fondbolag och AIF-förvaltare som tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet, samt på samt på värdepappersföretag och kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster eller utövar investeringsverksamhet, vilka har fått auktorisation utanför EES-området och vilka via en filial tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet i Finland.
- (14) Avsnittet tillämpas också då ett i stycke 13 avsett inhemskt eller utländskt värdepappersföretag eller kreditinstitut säljer strukturerade insättningar eller tillhandahåller investeringsrådgivning i anslutning till dem.
- (15) Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten har med stöd av artikel 16 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1095/2010 meddelat "Riktlinjer om vissa aspekter av kraven för funktionen för regelefterlevnad enligt MiFID II" (ESMA35-36-1952). (Utfärdat 18.5.2021, gäller 7.6.2021)

ANVISNING (stycke 16)

- (16) Finansinspektionen rekommenderar att de tillsynsobjekt som omfattas av i detta avsnitt avsett tillämpningsområde följer riktlinjerna. Riktlinjerna finns tillgängliga på finanssivalvonta.fi.

8.5 Ersättningspolicy och ersättningspraxis

- (17) Det här avsnittet tillämpas på värdepappersföretag, på kreditinstitut, fondbolag och AIF-förvaltare som tillhandahåller investeringstjänster eller som bedriver investeringsverksamhet samt på värdepappersföretag och kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet, vilka har fått auktorisation utanför EES-området och vilka via en filial tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet i Finland, samt i tillämpliga delar på filialer till utländska EES-värdepappersföretag och till utländska EES-kreditinstitut, EES-fondbolag och EES-förvaltare som tillhandahåller investeringstjänster eller som bedriver investeringsverksamhet.
- (18) Avsnittet tillämpas också då ett i stycke 17 avsett inhemskt värdepappersföretag eller kreditinstitut eller ett värdepappersföretag eller kreditinstitut som fått auktorisation utanför EES-området och som tillhandahåller investeringstjänster i Finland via en filial, säljer strukturerade insättningar eller tillhandahåller investeringsrådgivning i anslutning till dem. Avsnittet tillämpas i tillämpliga delar även då ett utländskt EES-värdepappersföretag eller EES-kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster eller som bedriver investeringsverksamhet säljer strukturerade insättningar eller tillhandahåller investeringsrådgivning i anslutning till dem via en filial.
- (19) Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten har med stöd av artikel 16 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1095/2010 meddelat "Riktlinjer om vissa aspekter av ersättningskraven i Mifid II-direktivet" (ESMA35-43-3565) (Utfärdats 17.5.2023, gäller 3.10.2023)

ANVISNING (stycke 20)

- (20) Finansinspektionen rekommenderar att de tillsynsobjekt som omfattas av i detta avsnitt avsett tillämpningsområde följer riktlinjerna. Riktlinjerna finns tillgängliga på finanssivalvonta.fi.

8.6 Kraven för ändamålsenlighet (Utfärdats 6.6.2022, gäller fr.o.m. 13.10.2022)

- (21) Detta underavsnitt tillämpas på värdepappersföretag, kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster eller som bedriver investeringsverksamhet, AIF-förvaltare som tillhandahåller investeringstjänster och på filialer till utländska EES-värdepappersföretag och till utländska EES-kreditinstitut och EES-baserade AIF-förvaltare som tillhandahåller investeringstjänster eller som bedriver investeringsverksamhet samt på värdepappersföretag och kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet, vilka har fått auktorisation utanför EES-området och vilka via en filial tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet i Finland.
- (22) Detta underavsnitt tillämpas även då ett inhemskt eller utländskt värdepappersföretag eller kreditinstitut som avses i stycke 21 säljer strukturerade insättningar.

- (23) Europeiska värdepappersmyndigheten har med stöd av artikel 16 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1095/2010 meddelat "Riktlinjer för vissa aspekter av MiFID II-kraven för ändamålsenlighet och tjänster som endast omfattar utförande" (ESMA35-43-3006).

ANVISNING (stycke 24)

- (24) Finansinspektionen rekommenderar att de som omfattas av tillämpningsområdet för detta underavsnitt iakttar riktlinjerna i fråga, vilka finns tillgängliga på adressen finanssivalvonta.fi.

9 Upphävda föreskrifter och anvisningar

När dessa föreskrifter och anvisningar träder i kraft upphävs Finansinspektionens följande föreskrifter och anvisningar samt ställningstaganden:

- Finanssektorns standard 1.3 "Intern styrning och organisation av verksamheten" av den 26 oktober 2007 (Dnr 19/120/2007)
- Finanssektorns standard 4.1 "Organisation av intern kontroll" av den 27 maj 2003 (Dnr 5/790/2003)
- Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar 16/2013 "Uppföranderegler för tillhandahållande av finansiella tjänster" av den 17 juni 2013 (Dnr FIVA 4/01.00/2011), kapitel 6
- Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar 12/2012 "Vissa aspekter av kraven för funktionen för regelefterlevnad enligt MiFID" av den 27 november 2012 (Dnr FIVA 14/01.00/2012)
- Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar 18/2013 "Ersättningspolicy och ersättningspraxis (MiFID-direktivet) av den 30 oktober 2013 (Dnr FIVA 21/01.00/2013)
- Finansinspektionens ställningstagande 2/2011 "Tillämpning av lagen om värdepappersföretag (922/2007) speciellt i samband med verksamhet som berör elderivat" av den 18 maj 2011

10 Ändringshistorik

Föreskrifterna och anvisningarna har ändrats på följande sätt efter ikraftträdandet:

Utfärdat 15.1.2019, gäller 11.2.2019

- Esmas riktlinjers namn och nummer har ändrats i avsnitten 2.5 och 8.1

Utfärdat 18.5.2021, gäller 7.6.2021

- Esmas riktlinjers namn och nummer har ändrats i avsnitten 2.5 och 8.4

Utfärdats 6.6.2022, gäller från 13.10.2022

- Kraven på ändamålsenlighet har lagts till avsnitt 8.6

Utfärdats 6.6.2022, gäller från 22.11.2022

- Definitioner har lagts till avsnitt 1.2
- Avsnitt 2.2 har kompletterats med Europeiska unionens förordningar
- Avsnitt 2.3 har kompletterats med Europeiska unionens direktiv
- I avsnitt 4.2 har styckena 12, 15, 17 och 18 ändrats.
- I avsnitt 4.3 har styckena 23 och 29 ändrats.

Tilläggen grundar sig på Kommissionens delegerade direktiv (EU) 2021/1269 av den 21 april 2021 om ändring av delegerat direktiv (EU) 2017/593 vad gäller integrering av hållbarhetsfaktorer i produktstyrningskrav.

Utfärdats 17.5.2023, gäller 3.10.2023

- Esmas riktlinjers namn och nummer har ändrats i avsnitten 2.5, 8.1 och 8.5